

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Papp György könyvnyomtató intézetében.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: a kiadó.

Munkatárs: Dr. Mayer Ödön.

Kiadó: PAPP GYÖRGY

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill

Hirdetések díjszabás szerinti árban közöltetnek.

A békéről.

Tekintetes Szerkesztő Úr! Városunkban ma mindenki a pártok között való békességet és egyességet hangoztatja.

Ezt én jó jelnek tekintem a jövőre nézve, mert habár világos, hogy manapság az emberek minden jót a szájukon hordoznak csak s megszámlálni lehetne azokat, akik a szájukon hordozott jókat szívükben is veselik; de az is bizonyos, hogy ha valami jót az emberek szájukon sokáig és általánosan hangoztatnak, az divatossá válik és később a szívekben is visszhangot lel.

Ma azonban még csak a szájaknál tartunk. Jele ennek az: 1) hogy a legutóbbi választásnál a függetlenségi részről elfogadhatatlan föltételeket szabtak a békesség alapjául; 2) az, hogy a pártok minden erejüket latba vetették, hogy a másikat leverhessék; 3) az, hogy a pártok — itt nem kutatom, melyik — az egyezkedés alatt egymás iránt a lehető bizalmatlanságot táplálták; 4) az, hogy a választás után a lapokban darabont, a haladó, a lelketlen, a hazafiatlan stb. kifejezések s a sértő ezélezások csak úgy hemzsegték az alkotmánypárt ellen, melyek között még legszelídebben hangzott a „régí regime” jelzés, amely azonban tulajdonképpen egyebet akart jelenteni, mint amit jelezni látszik, olyat, ami sértő akart lenni; 5) az, hogy a függetlenségi pártban elhangzott beszédekben az ellenséges indulatu érzelem magasan lobogott fel; 6) az, hogy a függetlenségi pártbívek az ellenkező pártbelieket megtisztelő (?) kifejezéseikkel egyformán és a multa nézve személyválogatás nélkül érintik s tehát nem tudnak, vagy nem akarnak külömbiséget tenni ellenfeleik között, pedig azt, hogy ki a kuruczabb, tehát mostani értelemben hazafiasabb jellem, tulajdonképpen nem az szabja meg, hogy most a hatalom változásának idejében kiállott a hatalom pártjára, hanem az, hogy ki milyen elveket vallott akkor, a mikor egy más hatalom állott az ország élén s ennek az elvéhez hű embernek akkor sem volt kilátása s ma sincs kilátása a párt állásánál fogva jutalmakhoz vagy előnyökhöz jutni.

A kibékülésnek legelső kelléke, ami nélkül nincs, nem is volt soha és nem is lesz soha békesség az, hogy az ellenfelek egyformán becsüljék egymás személyét és meggyőződését. Csak is így jöhetett létre a koalíció is.

Amig ez a becsülés nincs meg a szívekben, addig a becsmélés sem marad el, s amig ez hangzik, addig semmiféle kibékülésről nem lehet szó. Csak ideiglenes alkuról lehet szó, mely alatt az elmék ott fognak járni, hogy valjon az egyesség nem becsapás akar-e lenni, és a legelső al-

kalom, alkalom ismét a harcra és háborura? A leplezett gyűlölettel telt kebel nem alkalmas az őszinte egyezkedésre, a békességes megalkuvásra.

A ki tehát alkuszik s ismét alkuszik, de állandóan becsmérel, az alkalmatlan a békességre, mert lelkében ellenséges indulattal van tele. És hiába veri a mellét, mondván: Uram! Uram! mert kigyó lakozik az ő szívében. És a míg a pártok tagjai állandóan azt lesik, hogy egyes tagokon az ellenkező pártról miként lehetne a port elverni, legyen különben annak bárminő tiszteletreméltó meggyőződése, addig kigyó lakozik azok szívében, akik hiába mondják: Uram! Uram!

Hogy dolgainkat azok, akik hivatva volnának a békét megcsinálni, jobban megérthessék, ime egy kissé megkülönböztetéseket is teszek. Ebből az fog kitünni, hogy elvek és hazafiaság dolgában nincs mit egymás fejéhez vagdossunk addig, míg az országos koalíció egyes részeiről ez a hazafiaság kétségbe nem vonatik. Azaz, míg a függetlenségi párt a többi pártokat s ezek viszont amazit elég hazafiasoknak ismerik el.

Nem illik ugyan egyéni dolgokkal és helyzetekkel előhozakodni, de ha ezek az egyéni helyzetek, a dolgokat legélesebben illusztrálják, hasznos ezt tenni, mert a példa felvilágosítja nem a szabályt, hanem a szabálylyal foglalkozó lelkeket.

Városunkban a pártoskodó élet behatolt még a családok belsejébe is. Nem egyszer hallottam éles kifejezéseket egyazon családban is, lévén az egyik függetlenségi s a másik alkotmánypárti. Ez a kemény dulakodás ott lebeg a családok között is, kik egymást kerülik azon idő óta, amióta egyik a függetlenségi s a másik az alkotmánypárthoz tartozik. Neveket említhetnék.

Jóteknony- és közművelődési-, sőt felekezeti társulataink is így kezdenek berendezkedni, a mióta a tiszteleti megbízások közül majd a függetlenségeiket, majd az alkotmánypártiakat választják ki.

És el kell ismerni, hogy a politikai megbízásoknál még az alkotmánypárt mutatkozott lojálisabbnak, mert ő a jelen választásnál is 13 választandó megyebizottsági tag közül négy függetlenségit és két nemzetiségit jelölt és vitt keresztül.

Az eseteket névszerint sorolhatnám fel. És úgyebár érdekes állapot az, a melyben ez a polgárság leledzik, amikor az ország kormányzásában testvéri kézfogást váltott pártok Gyulafehérváron ilyen ellenséges életet élnek? Mi az erkölcsi alapja ennek az életnek? Semmi! s elvi alapja éppen semmi!

Ime egy néhány példa. Nálunk például a

függetlenségi párt az alkotmánypárton főleg két férfit tart a leghaladóbb embernek s ellenök indított meg mindenféle hajsztát. No meg egy másik párttag ellen is és még vagy tíz hasonló ellen. Egyik például ezek közül azt vétette a hazafiság ellen, hogy soha sem tartozott semmiféle párthoz, mert meggyőződése szerint függetlenségi nem lehetett s a 67-esek részéről pedig majd ezt, majd azt a magatartást és hirdetett elveket kifogásolta. Legutóbb a Tisza-féle dolgok ellen úton-útfélen szájaskodott s a Dókus-féle választásnál nem szavazott, de mert Mohay dr. volt állandóan a jelöltünk s vele szembe csak vagy függetlenségi vagy szabadelvű 67-es ellenjelölt lépett fel, őt mint jóakaró barátot támogatta. És amint az alkotmánypárt létesült, abba tiszta lélekkel belépett. És ez az egyik, akit a függetlenségi párt a szent koalíció dicsőségére darabontnak nevez s őt egész erejével üldöz, mivel hogy nem függő 67-es, meggyőződését az alkotmánypárt oldalán és nem a függetlenségi párt javára érvényesíti. De hát, ha valaki meggyőződésből az alkotmánypárt érvényesülése ügyében fáradozik s nem szavaz függetlenségi képviselőre, hibáztatható-e?

A másik hasonló egyéniség, de azzal a külömbiséggel, hogy néppárti meggyőződése van s a Dókus-féle választásnál ellene szavazott s csak akkor lépett be az alkotmánypártba, mikor az megalakult, mivel hogy különben közjogi meggyőződése 67-es és ezt akarta és akarja érvényre juttatni.

Az alkotmánypártnak mintegy 10—20 ilyen irányu és multu tagja van. A többi pedig majdnem kivétel nélkül a szabadelvű párthoz tartozott s annak feloszlásakor az alakulóban levő alkotmánypárthoz csatlakozott. Tiszta szándékkal-e, nem-e? Hát ki lát be az emberek szívébe és veséjébe? Avagy ki lát be a legszájasabb függetlenségi párti vesékbe és szívekbe? Azonban a következetességet ezeknél sem lehet kétségbe vonni. És ez is valami, amikor az ember azt is tehetné, hogy a hatalomhoz szegődjék, a hol anyagi érdekei biztosabb kilátással kecsegtetik. És aki egyebeket állit, azt a valóságot elferdíti.

Igy van-e ez azoknak nagy részénél is, kik ma itélkezni akarnak élők és holtak telett? Azoknál, a kik a darabont czimeket erősebben hangoztatják, mint a szívben-lélekben régi függetlenségié? A mi városi függetlenségi pártunkon sokan, nagyon sokan vannak, akik a szabadelvű pártnak akkor, amikor még az tudott kortes-érdemeket jutalmazni, dühös tagjai voltak. Sőt Uram bocsá! sokan vannak, a kik a Dókus-féle választásnál szerepet is játsztak és szavaztak mint a

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

parancsolat, ezek most pedig a függetlenségi pártnál játsszák szerepeiket és darabontozzák az alkotmánypártiakat. Hol itt a következetesség elvekben és hol a megbízhatóság?

Azzal védekeznek ők, hogy a 67-es mivoltukat illetve elveiket fenntartották s úgy léptek az u. n. szövetkezett pártba. Én ezt elhiszem, ha mondják? De akkor, mivel többen vannak, mint a függetlenségek, hogy jutottak hozzá, hogy a 67 ellen forduljanak és 48-as képviselőt akarjanak a város nyakára tukmálni, holott díszes 67-es alkotmánypárti képviselőt kaphattak volna maguknak?

Ha én 67-es létemre a függetlenségi párttal szövetséges, tehát szintén hazafias 67-es párthoz csatlakozom s ilyen elveket valló képviselőre szavazok, főként akkor, mikor a 67 kisebbségben van az országban, elvhűségem, következetességem s ezzel megbízhatóságom és hazafiságom tisztább és világosabb, mint ha ma 67-es vagyok s ennek hatalma multával holnap a többséggé vált, de elveiben tösgyökeresen ellenkező pártot támogatom s ennek erejét növelem. Főként azon esetben, ha mint moat is van, a függetlenségi országos többség 67-es kormányzási irányt nemcsak követ, de ezt is rosszabbul csinálja, mint az elítelt 67-esek.

Jogtalan, igazságtalan és a köztisztesség ellen való tehát az a magatartás, amit függetlenségi pártunk némely tagjai elkövetnek, feltüntetni akarván köztisztletben álló, elvhű, következetes és multban-jelenben kifogástalan jellemű embereket, mint hazafiatlanokat, mint korruptokat, mint a hatalomnak magukat eladókat. Holott a jelek éppen ellenkezőket tüntetnek fel.

A mig a szövetkezett, vagy függetlenségi párt az ilyen henczegésekkel, melyeket ma már az emberek semmibe sem vesznek, végleg el nem számol és embereket nem állít a maga élére, akik emberesebb, humánusabb gondolkodással és akarattal a pártban rendet tudnak csinálni és a terrorizmust az ajtón kívül tudják hagyni: addig más oldalról nem fognak embert kapni, akivel — bármennyire kíváncsok a békeesség — szóba állhassanak. Tiszta vizet a pohárba Uraim!

Egy választó, aki nem fél embertől.

A megyebizottsági tagok választásához.

A Gyulafehérvári Hírlap mult számában egy cikk jelent meg a megyebizottsági tagok választásáról. Mint-hogy e cikknek legnagyobb része valótlanságokat tartalmaz, a szövetkezett pártok intézősége kötelességének tartja, megtenni rá a maga észrevételeit.*) Ez észrevételek a következők:

A cikkíró nem tudja, hogy miért nevezzük magunkat szövetkezett pártnak. Megmagyarázzuk neki: Mi még 1905-ben egyesültünk ezen a czímen a januári választások előtt, vagyis akkor, mikor még a cikkíró — ha nem tévedünk — nem volt alkotmánypárti. Azóta ezt a czímet megtartottuk, mert noha a 48-asok többségben vannak a pártban, de mert ugy az alkotmánypártból, mint a néppártból vannak szövetségeseink, a fegyverbarátságot velük továbbra is fenntartani akarjuk.

Azt mondja a cikkíró, hogy e bizottsági tagsági választásnál a hadüzenethez a „rágalmazások és ráfogások lettek fegyvertársakul felhiva és igénybe véve.“ Felhívjuk a cikkírót, nevezze meg e rágalmazásokat és ráfogásokat, hogy akár a párt vezetőse, akár egyesek megtehessék észrevételeiket.

Amit Fenyvesi képviselőre nézve mond, hogy t. i. csak a mi beható kérésünkre vett részt a gyűlésen s már a gyűlés előtt el akart utazni, mindebből egy szó sem igaz.

A többi képviselő távolmaradását nem tartozunk igazolni. Előzőleg megígérték résztvételüket, de az utolsó napon közbejött ügyeik miatt részint levélben, részint táviratilag jelezték, hogy nem jelenhetnek meg. Ezért minket felelőssé tenni nem lehet s becsapást sem vethet

*) Mi is kötelességünknek tartjuk további észrevételeinket alkalmmal közölni. Szerk.

senki komoly gondolkozó a szemünkre, mert aminek teljesítése nem tőlünk függ, arról nem is felelhetünk. Annyit mondhatunk, hogy a jelzett képviselőket fontos akadály tartotta vissza, s ha épen kíváncsi a cikkíró, megmondhatjuk neki az okot is, mert utólag értesültünk erről is.

Nem igaz, hogy mi az iparosoknak ígéretet tettünk s aztán becsaptuk őket. A vezérő bizottságban volt szó róla, hogy jelöljünk az iparosok közül is valakit, de a többségnek az volt a felfogása, hogy lehetőleg olyan embereket kandidáljunk, akik pontosan részt vegyenek a bizottsági üléseken, ami pedig egy szegény iparos embernek költséges is, meg igen sokszor lehetetlen is épen elfoglaltsága miatt. És kijelentettük u. ekkor, hogy a városi bizottsági tagság teljesítése nem ütközik e nehézségekbe, oda tehát igenis jelölni fogunk annak idején iparos párthiveink közül is. Minden egyéb híresztelés valótlan, s amennyiben tudatosan történnék, rosszakaratu ráfogás és bujtogatás. Legyen nyugodt a cikkíró, hogy mi megbecsültük eddig is iparos párthiveinket, közülünk sokan munkálkodnak is érdekünkben s nem csak a kortestanyákon érintkeznek velük, hanem máshol és máskor is.

Teljesen valótlan az az állítása is a cikkírónak, hogy mi u. nevezett vakon szavazást hirdettünk, hogy meg se nézzék a szavazó lapokat, csak dobják be az urnába. Az ilyen ráfogásokkal szóba sem állunk.

Nem födi az igazságot az a híresztelés sem, hogy elnökünk „a legélesebb kritikával“ illeti eljárásunkat, amiért t. i. nem vele együttesen jártunk el a választásnál. Elnök urunknak mi igenis előzetesen már jelentettük, hogy betegségére való tekintettel nem fogunk alkalmatlankodni nála, elintézzük ez ügyet magunk is.

A törvényszéki elnök nevével egybekapcsolott u. nevezett becsapásnak meg épen nincs semmi reális alapja. Az illetékes testület egy részének ezen kérését a párt nem tette magáévá s ép azért küldöttünk fel olyan czédulákat, melyen az elnök neve ott volt, hogy a törvényszék is cselekedjék belátása szerint: ha tetszik törölje, ha tetszik szavazzon rá, mi nem szólunk bele.

Hogy aztán a választás után néhány párthivünk elítélte eljárásunkat, amiért t. i. a békét nem fogadtuk el, ez fáj ugyan, de azt nem tudhattuk, hogy vajjon ezek a békebarátok a választás utáni napon nem kelnek-e ballábbal fel az ágyból s nem fognak-e minket pártárulással vádolni, mert elállottunk a küzdelemtől csak azért, hogy néhányad magunkat bevigyük a megyebizottsági tagok sorába! Ha a cikkíró gondolkozik, meg fogja találni e körülményben annak a teljesen érthetetlen ajánlatnak a magyarázatát, a melyet a vezérő bizottság a „békeangyalának“ tett.

Egyelőre csak ennyit akartunk megjegyezni.

Hivatalos eskütétel.

A gyulafehérvári városháznak díszes tanácstermében f. hó 20-án a délelőtti órákban lélekemelő jelenet folyt le, mely még sokáig visszhangzik a jelenlevők lelkében.

Hatvan felekezeti néptanító összegyűlt városunkban, hogy a f. é. XXVII. t.-cz.-nek, mely az eskütételt elrendeli, eleget tegyenek.

Az eskütétel előtt minden egyes tanító bemutatatta a képesítő, születési és megválasztásáról szóló bizonylatát, melyre a tanfelügyelő az eskütételről szóló ténykedését igazolta. Ez megtörténvén: a kir. tanfelügyelő lelkes és lelkesítő eloquenzával megmagyarázta a gyűlekezetnek a törvény nemes intencióját, a mennyiben eddig a felekezeti néptanítók az iskolafentartók szeszélyeinek ki voltak téve, a mostani törvény pedig őket is köztisztviselőkké nyilvánítja úgy, hogy többé se iskolaszék, se iskolafentartó hazafias kötelességük teljesítésében gátolni nem fogják. Ezen törvény által a kormány főképen azon tanítóknak akart a segítségére lenni, akik a 300 frtos fizetés minimummal sanyarogtak. Az állam egyszersmindenkorra véget akart vetni ezen szegénytelen állapotoknak, hogy azon férfú, aki egész erejét, buzgalmát, nehezen szerzett tudását az állam javára áldozza egész életében, hogy az többé ne sanyarogjon és oly fizetésminimumot állapított meg, a melyből bár nem bőven, de mégis tisztességesen megélhetnek; azonkívül a korpótlék rendezése szebb jövőt biztosít a magyarnéptanítónak. — Midőn a harsány „éljen“, mely e vigasztaló szavakat követé elhangzott, következett az eskü, melyet a tanfelügyelő szóról-szóra előmondott és a tanítók egyik kezét a szíven tartván, hangosan utána mondták az esküt.

Az eskü szóról-szóra így hangzott:

„Én N. N. rendes tanító, esküszöm az élő Istenre, hogy Ő Felsége apostoli királyom, magyar hazám és

annak alkotmánya iránt tántoríthatatlan és rendületlen hűséggel viseltetem, az ország szentesített törvényeit és törvényes szokásait megtartom, a hazai hatóságok törvényes rendeleteit, valamint a tanítói tisztemmel járó kötelességeket mindenkor lelkiismeretesen, hiven és pontosan teljesítem és a gondjaimra bízott ifjúságot a magyar haza szeretetében fogom nevelni. Isten engem úgy segéljen.“

Az eskütételnek a város összes felekezeti elöljárói tanúi voltak.

Midőn az eskü elhangzott és meghatottan álltak még az így megeskett tanítók, mint a jelenlevő elöljárók és papok, egy őszhaju tanító fejezte ki a jelenlevő tanítók nevében a köszönetét a kormány képviselőjének, a kir. tanfelügyelőnek. Kb. a következőket mondotta:

Nagyságos kir. tanfelügyelő Úr!

Midőn a f. é. XXVII. t.-cz. 15. sz.-nak eleget tettünk és hűséget esküdtünk a magyar alkotmány és szent hivatásunk iránt, eleget akarunk tenni szívünk érzelmeinek is, amidőn forró hálát akarunk kifejezni a Mindenhatónak, hogy oly fenkölt szellemű és humánosan érző férfit állított a magyar tanügy élére, ki a felekezeti tanítókról is atyailag gondoskodott. Eddig sajna a felekezeti tanítók páriaként ki voltak szolgáltatva elöljáróik szeszélyének és ha valaki panaszkodott, rendesen szép szavakkal, frázisokkal szokták vigasztalni, de azért csekély fizetése, lealáztatása megmaradt. Gróf Apponyi Albert öngyméltósága egyetlen egy szóval véget vetett ezen sajnálatra-méltó viszonyoknak, amidőn külön szakaszban tisztán kimondotta, hogy a felekezeti tanító is köztisztviselő, a kivel sem elöljáró, sem más ember fia többé galádul nem bánhat és ezen emberszerető ténykedése miatt Gróf Apponyi Albert kiérdemelte az összes tanítóság örök háláját. Éljen sokáig!

ÚJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1907. november 21.

— **Árpádházi Szent Erzsébet** születésének hétszázéves emlékeztétét ülte meg a magyarországi kath. egyház 1907. nov. 19-én. Mi már megemlékeztünk azokról a templomi ténykedésekről, melyek nov. 19-én a székesegyházban és a szentferenczrendi szerzetesek templomában végbemenendők voltak s így azokat nem ismételjük. Csupán azt hozzuk fel, hogy a nemzeti lobogókkal ékesített székesegyházban az ünnepi szt. misét Püspök úr ő Nagyméltósága fényes segédlettel mondotta el s evangelium után meghatóan fejtegette a nap jelentőségét. — Szent Erzsébet II. Endre magyar királynak és Gertrud királynénak harmadik gyermeke Pozsonyban, a királyi várpalotában 1207. nov. 17-én született. Abban az időben Magyarország már kétszáz éves keresztény volt, de benne király és koldus őszinte lélekkel és buzgósággal imádták Istenét s ápolta és szerette felebarátját. Tehát a szent Erzsébet lelki hajlandóságát a példa is elősegítette. Így nőtt nagygyá szent Erzsébet buzgósága a vallásosságban és a szegények segítésében. Milyen jó lenne, ha szent Erzsébet példája a mai társadalom hölgyeiben a szegénység segítségét hathatósan lángragyújtana.

— **Tisza István gróf Kolozsvárt.** Tisza István gróf minden évben néhány hetet zsuki birtokán vadászattal tölt el. A gróf Zsukról évente ellátogat Kolozsvárra is. Szerdán — mint onnan írják — ismét Kolozsvárra érkezett, ahol barátai tiszteletére a mágnes kaszinóban vacsorát adtak. A hasonló összejövetelekhez rendszeren politikai vonatkozásokat fűznek, amik ezúttal sem maradtak el.

— **Dr. Náthán Bernát** városi főorvost, kir. tanácsossá történt kineveztetése alkalmából a helyi Chevra Kadisa választmánya e hó 17-én tartott ülésében igen meleg óváczióban részesítette. A napirend előtt Reiss József ellenőr meleg szavakban üdvözölte a kitüntetett elnököt; kiemelve annak a közügyek minden terén szerzett nagy érdemeit. Majd Mendel Manó alelnök határozati javaslatot nyújtott be, melyben a választmány az elnököt ért kitüntetés fölött osztatlan örömeinek ad kifejezést és azt egész terjedelmében a jkvben az utókor részére megörökíti; amit az ülés egyhangulag el is fogadott. Ezek után elnöklő vette át a szót, ki a választmánynak az iránta nyilvánított figyelemért meghatva mondott köszönetet.

— **Esküvő.** Ardelean Miklós kövező helyi lakos Ruszán Lukreczia helyi hajadonnóval 1907 nov. 16-án, Popovics János Nerva kocsi-fényező és kárpitos segéd 1907. nov. 17-én Breniste Mária helyi lakos hajadonnóval törvényes házasságot kötöttek.

— **Halálozás.** Klimofszki Róza, varrónő helyi lakos 21 éves korában 1907. nov. 17-én, Özv. Hannel Sámuelné szül. gyergyószentmiklósi Miklós gy. Borbála,

özü. Sárdy Miklósné édes anyja 1907. nov. 20-án 83 éves korában és Homolai János-né szül. Linicz Zsófia özépész neje 1907. év nov. 21-én 73 éves korában elhaltak.

— **Feljött a tekintélyük** a vármegyei törvényhatóság bizottsági tagjainak, mivel hogy a vármegye főispánja a vármegyei hivatalokra a pályázatokat kihirdette. Pályázni lehet: az alispáni, a főjegyzői, egy I., két II-ik, két III-ik osztályu aljegyzői, az árvaszéki elnöki, két árvaszéki ülnöki, a tiszti főügyész, hét fő-, öt I-ső és négy II. osztályu szolgabírói állásra. A kéréseket az alispáni hivatalhoz kell 1907. decz. 12-ig beadni. Látni való, hogy 27 egyén választásáról van szó, kik ezen kicsiny idő alatt iparkodni fognak a bizottsági tagok jóindulatát kiérdemelni. Mert hát hiába, ma így szokás! Azonban arra is figyelmeztetjük a pályázókat, hogy a mai állapotok szerint a vármegyei bizottsági tagok szabadon választanak, de csak azok közül, kiket a rostán a kándidáló hatalom átereszt. Tehát először más helyen kell keresni a protekciót, ami el van tiltva.

— **Theaestély.** A helybeli izr. nőegylet f. hó 23-án szombaton este a Hungária szálló éttermében zártkörű theaestélyt rendez. Az estély 8 és fél órakor kezdődik. Az egy korona belépő díjban a thea ára is benne foglaltatik. Úgyes gondolat volt a theaestélyek rendezésének gondolata. A családias jellegű multságok mindig vonzóbbak, mint a bálók szoktak lenni. A theaestélyen nincs szüksége drága öltözetre sem a hölgyeknek, sem az uraknak. És nem kerül sokba a multság. És jobban lehet mulatni, a fesztelenség, a kedélyesség, az elevenesség felvillanyozza a társaságot, egybeolvad az egész mulató közönség, van jókedv, van szellemesség, van derült hangulat. Mindez a báli multságokon nem tapasztalható.

— **A Kath. Legényegyesület I. népszerű előadása** igen kiváló sikerrel történt meg vasárnap, nov. 17-én. A termet zsufolásig megtöltötte a közönség s figyelemmel hallgatta úgy az előadást, mint a szórákkoztató részeket. A program első pontját R a s s Károly előadása képezte a ker. középkor irodalmáról. Ezuttal csak általános keretét rajzolta meg a ker. középkornak, vázolta a műveltségi állapotokat, nemkülömben a kor vezető gondolatait. Az irodalmi emlékekről nov. 24. s decz. 1-én fog részletesen szólni. Utána A p a f i Lajos egyesületi tag tilinkozott nagy sikerrel, mert a közönség tapsaira kétszer is meg kellett szereznie újabb darabok eljátszásával a műsorát. Méltó befejezése volt a programnak az utolsó pont: Az egér — vigjátéknak előadása. Müller Annuska s Szilágyi József adták elő igen sikerült, temperamentumos játékban. Mindketten jó ismerősei a közönségnek s ezuttal is jól megérdemelt tapsokban részesültek. Ily kedvező előjelek után azt hisszük, hogy a Kath. Legényegyesület népszerű előadásai ez évben is teljes sikerűek lesznek.

— **Miniszteri leirat.** Andrassy belügyminiszter leiratot intézett az összes erdélyi törvényhatóságokhoz, melyben az Oroszország és Románia felől különösen Erdélyt fenyegető koleraveszélyre hívja fel a figyelmet s elrendeli, hogy affelől kioktassák a népet.

— **Értesítés.** A helybeli „Polgári Iparos Olvasókör” e hó 24-én d. u. 6 órakor tartja saját helyiségében az első társas összejövetelét. A külön meghívók úgy a tagoknak, mint az olvasókör iránt rokonszenvező tényezőknak már megküldettek. E társas összejövetelen kizárólag nemcsak a tagok, hanem családtagjaik is résztvehetnek, sőt egyik főcél az, hogy a kör extenzív működése is érezhető legyen. Tájékoztás céljából közöljük az első összejövetel tárgysorozatát. 1. A kör dalkara 4-es férfi dalokat ad elő. 2. Szaval Arnold János. 3. Humoros felolvasást tart Schön Gyula. 4. Soló dalokat énekel Emmer Albert. 5. Monologgal lép fel Habermann Albert. 6. Szaval Ritter Sándor. A minél tömegesebb látogatást tisztelettel kéri a választmány. Szükség esetére gondoskodva lesz egy csésze tea, avagy más üdítő italokról.

— **Sikerült estély.** F. hó 17-én d. u. 5 órakor tartotta meg a helyi kath. legényegyesület, ezen idényben első felolvasási estélyét egy kedves kis vigjátékkal kapcsolatban. Az estély fényesen sikerült. Felolvasott maga az agilis elnök. Az érdeklődő közönség zsufolásig megtöltötte az Európa szálló dísztermét. Ember ember hátán tolongott, többen még künn is rekedtek. Ezek azután azzal kárpótolták magukat, hogy elmentek a barátok templomába, a hol szintén akkor tartották az árpádházi sz. Erzsébet születésének hétszázados évfordulója alkalmából elrendelt triduum első napi ájtatosságát. No ott volt hely bőven!

— **A kormány és a drágaság.** A mérhetetlen drágaság — mint ismeretes — nagyobb szabásu kormányakció rugójává vált. Wekerle Sándor dr., mint pénzügyminiszter, a drágaság megszüntetése céljából országos intézkedéseket vett tervbe s eziránt kikérte a

törvényhatóságok véleményét. Most Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter is kérdést intézett a drágaság okai felől a kereskedelmi és iparkamarához. A kereskedelmi minisztert főleg a piaci drágaság kérdése és az élelmiszkek árának szokatlan emelkedése érdekli és erre vonatkozólag véleményes javaslatot kér a kamaráktól.

— **A Maros hajózhatóvá tétele ügyében** értekezlet volt e napokban Darányi miniszter elnökelete alatt, amelyen elfogadták azt a tervezetet, hogy a Maros Szege dtől Piskiig tétessek hajózhatóvá, ami mintegy 12 millió koronába kerülne. A Maros szabályozási munkáit már 1908 ban kezdenék meg.

— **Elmaradt karácsonyi kiállítás.** A Gyulafehérvári Védőegyesület női kézimunkákból, a helybeli iparosok készítményeiből és a kereskedőktől magyar gyárakból rendelt karácsonyi cikkekkel kiállítást tervezett volt a karácsony előtti időre. A védőegyesület választmánya nov. 17-én tartott gyűlésén tudomásul vette az előkészítő bizottság jelentését, de mivel különösen a helybeli iparosság nem karolta fel kellőleg az eszmét, a kiállítás és karácsonyi vásár megtartását elejtette. Iparosaink legtöbben állítólag annyira el vannak halmozva megrendelésekkel, hogy jelenleg más munkával nem foglalkozhatnak. A közönség azonban, ha komolyan akarja, sokféle magyar származású dolgot vásárolhat egyes kereskedőknél, kik a kiállításban is részt akartak venni. A női kézimunkákat a Tulipán-Szövetség fogja tombolával összekötött larsangi estélyén kiállítani. A Védőegyesület választmánya, noha a kiállítás elmaradt, elismerő köszönettel van azok iránt, akik a karácsonyi vásár gyakorlatias eszméjét már eleve is készek voltak felkarolni és egy vagy más irányban előmozdítani.

— **II. népszerű előadás.** Vasárnap, f. hó 24-én lesz a Kath. Legényegyesület II. népszerű előadása az Európa szálló dísztermében. A műsor a következő pontokból áll: 1) Magyar dalok. Énekliz az egyesület férfikara. Karvezető: Szekáll Mihály. 2) Narancsvirág. Irta: Farkas Imre. Szavalja: Bigner Ida. 3. A ker. középkor irodalmáról előadást tart (II.): Rass Károly. Kezdeté d. u. 5 órakor. Belépődíj 10 fillér.

— **Uj magyar lap Romániában.** Bukarestben „Romániai Hírlap” czimuel közművelődési és szépirodalmi hetilapot indított Németh Ignác.

— **Bioskop.** A mozgófénykép színházak korszakát éljük. Alig mulik el hét vagy hónap, hogy mozi-féle látványosság ne jönné városunkba. Most is érkezett egy ilyenmő vállalat, és pedig az elsőrangnak közül való, mely az Európa szálló nagytermében kezdte meg előadásait nem valami nagy érdeklődés mellett. Nem csoda, mert szűken vagyunk pénz dolgában. Más szükségek mozgatják kifelé a közönség filléreit manapság. Hanem azért aki teheti, ne mulassza el megnézni ezt az ügyes bioscopot.

— **A vasárnapi munkaszünet a pálinkamérésekben.** A pénzügyminiszteriem tervezetet dolgozott ki a pálinkamérések vasárnap és ünnepnapokon való nyitvatartásának korlátozására. A kereskedelmi miniszterium, mint amelynek hatáskörébe a munkaszünetelések intézése tartozik, ezt a tervezetet már megkapta és valószínű, hogy — ha a pénzügyminiszter a maga szempontjából a korlátozást megengedhetőnek tartja — ő is hozzá fog járulni a tervbe vett megszorításhoz. A pénzügyminiszter hajlandó beleegyezni abba, hogy az égetett szesz kimérése vasárnapokon és nagyobb ünnepnapok mindkét napján délelőtt tíz órától egész napra tilalmaztassék, a közönséges pálinka kimérése pedig ezeken a napokon teljesen betiltassék. Az italmérési engedélyek adásánál ezentul oly szigorított elbánás lép életbe, mely szerint a kihágásba visszaesőktől az engedélyt megvonják.

— **A politikai helyzet** szenzációs hírei mellett nem kisebb szenzációt kelt az a hír, mely egy a maga nemében páratlan könyvnek, egy gyönyörű diszműnek megjelenését kürtöli világgá. Fokozza a szenzációt, hogy ezt a diszművet teljességgel ingyen szerezheti meg magának akárki, daczára annak, hogy a műnek bolti ára 20 korona. Nem árulunk zsákban macskákat, elmondjuk tehát értesülésünket olvasó közönségünk tájékoztatására: Az „Ország Világ”, hazánkban ez a legszebb, legértelmesebb képes hetilapja már évek óta minden év karácsonyán egy gyönyörű „Almanach”-kal ajándékozza meg előfizetőit, és az elmúlt évek karácsonyi könyvpia czainak legszenzációsabb irodalmi terméke volt mindig az „Ország Világ” karácsonyi Almanach-ja. Az „Ország Világ” most is méltó maradt múltjához és önmagához. Még az eddigi Almanachokat is felülmúlja tartalomban és kiállításban egyaránt az az Almanach, melyet az „Ország Világ” újévi ajándékul szánt előfizetőinek, azoknak is, akik most ujonnan fizetnek elő 8 koronával felévre az „Ország Világ”-ra. Ez a mű a legszebb, leggyönyörűbb lesz, ami valaha könyvpia czon megjelent. Ennek az ajándék könyvnek fényes, pazar kiállításával

semmiféle hazai vagy külföldi mű nem fog vetekedhetni. De a tartalma is olyan, — a magyar íróvilág minden elese Mikszáth Kálmánnal és Herczeg Ferencz-czel az élén van együtt a műben, — hogy az csak az Almanach két szerkesztőjének Dr. Várad Antalnak és Dr. Falk Zsigmondnak válik dicsőségére. Nem ajánlhatunk tehát jobbat és hasznosabbat lapunk olvasóinak, mint hogy fizessenek elő az „Ország világ”-ra, hazánk e legrégebb, legelterjedtebb heti lapjára, mely ajándékul többet ad, mint a mennyi a lapnak egész évi előfizetési ára. Az „Ország Világ” előfizetési ára: félévre 8 korona, egész évre 16 korona, s az előfizetési pénzek az „Ország Világ” kiadóhivatala czimére Budapest, V. Hold utca 7 sz. alá küldendők.

— **Fajtisza** minőségű, meszes talajra is legjobban használható esemege és borfaju szőlőoltványokat legolcsóbb árban szállít a legjobb hírnévnek örvendő vállalati szőlőtelep Billedon, Torontálmege, melynek faj és árjegyzéke kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik.

— **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamarához** ujabban a következő pályázati hirdetmények érkeztek: A dicsőszentmártoni kir. pénzügyigazgatóság részére 1908. 1909. és 1910. évben szükséges iroda szerek, nyomtatványok és könyvkötői munkák szállítására. Pályázati határidő deczember 6. A dicsőszentmártoni kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség részére 1908. évben szükséges tűzifa szállítására. Pályázati határidő deczember 6. Szamosújvári kir. orsz. fegyintézet igazgatóságától: I. osztályu szürke lugozott Fow-fonal szállítására. Pályázati határidő november 27. A wieni cs. és kir. gyógyszerészügyi igazgatóságtól: 1908. évre szükséges gyógyszeranyagok szállítására. Pályázati határidő deczember 5. E pályázati hirdetmények a kamara irodájában a hivatalos órák alatt betekinthe tők.

I R O D A L O M.

* **Rendkívüli érdeklődés** mutatkozik már is a „Budapest” jubileumi díszalbuma iránt. A „Budapest”, amely a többségben levő függetlenségi és 48-as párt hivatalos lapja, nagy és ritka jubileum előtt áll. November 15-én lesz éppen harmincz esztendeje annak, hogy a „Budapest” nemzeti és kulturális nagy hivatásának útján megindult. 1877. november 15-én jelent meg a „Budapest” első száma és e naptól fogva szakadatlanul egy czél, egy eszme, egy törekvés szolgálatában áll, amely czél, eszme és törekvés Magyarország önállósága és függetlensége. Méltán jubilál a „Budapest”, melyet a halhatatlan nagy Kossuth Lajos annak idején elvei egyetlen hű letéteméyesének vallott, fia pedig, aki a nemzetnek ma vezére és büszkesége, hazatérte óta politikájában irányított. A „Budapest” jubileumi ünnepét olvasói előtt az által is emlékeztetéssé és kedvessé fogja tenni, hogy olyan karácsonyi ajándékot ad előfizetőinek, amely páratlanul áll a magyar sajtóban. Ez a „Budapest” jubileumi díszalbuma lesz, mely „Harmincz év” czimel, művészi díszkötésben, 20 íven, képbén és szövegben mondja el a lap harmincz éves történetét. Irni fognak abba politikai, társadalmi és irodalmi életünk legkiválóbb alakjai, a „Budapest” volt s jelenlegi munkatársai, úgy hogy az szellemi tartalommal és remek illusztrációval is minden eddig megjelent hasonló munkát messze felül fog mulni. A könyv minden háznak disze lesz és bolti ára husz korona. A jubileumi albumot ujonnan belépő előfizetők is megkapják, ha most legalább egy negyedévre 6 koronával előfizetnek. A „Budapest” előfizetési árai: Egész évre 24.— K., fél évre 12.— K., negyedévre 6.— K., egy hóra 2.— K. Mutatványszámokat kívánatra bárkinek szívesen küld a „Budapest” kiadóhivatala Budapesten, IV. Sarkantyus-u. 3.

* **„Az államügyész kedvese”** a czime a Röttig Gusztáv és Fia czég Sopron, kiadásában megjelenő rendkívül érdekesítő Sherlock Holmes detektiv-regények IV. füzetének. Ezen valóban megtörtént bűnesetből meggyőződhetünk arról, hogy ha egyszer a megtévesztett női lélek a bűn örvényébe jutott, abból többé nem képes kiszabadulni és fokról-fokra süllyed. Ezen füzet egy érdekes díjrejtvényt tartalmaz, amely a különben is óriási érdeklődést még csak fokozni van hivatva. A regényfüzetek kaphatók minden könyv- és papirkereskedőnél vagy a kiadó czégnél Sopronban.

* **Lavedan nagysikerű páros jeleneteinek magyar fordításából** most jelent meg a második bővített kiadás, mely a szellemes franczia akadémikusnak öt ujab dialógusával toldotta meg az első kiadásban közreadott tízenhét darabot. Ily módon összesen 22 jelenet foglaltatik most már a sokkal tartalmasabb második kiadásban, a melynek nem utolsó érdekessége az, hogy meg van benne az Ősbudavári „Parisiana” legszenzációsabb műsor darabja, a „Rien ne va plus”. Mondanunk se kell, hogy az eddig magyarul még közre nem adott öt új és eredeti dialógusban is éppen úgy szíjporkázik a kiváló franczia író szellemessége, mint a régi tízenhétben s a magyar fordítás semmivel se áll mögötte a franczia eredetinek. A második kiadást is Schimkó Gyula kiadó (Budapest, VI. Teréz-körut 46.) boesátotta közre s az

új kiadás árát is csak 2 koronában szabta meg, noha a kötet jóval vastagabb az első kiadásnál.

* „Új Pitaval“ czimvel fölötté érdekes bűnügyi regényfüzetek jelentek meg Schimkó Gyula budapesti könyvkereskedő (VI. Teréz-körút 46.) kiadásában. E kiadványok főérdeme az, hogy minden egyes füzet külön is teljes egészet képez s a legérdekesebb bűnügyi szenzációkat írja meg. Eddig öt füzet jelent meg, melyeknek már czimeit is elárulják az izgató tartalmat. A füzetek címei: A méregkeverő. — A párisi érsek meggyilkolása. — Leányok hóhére. — A királynő nyakláncza. — Cartouche, a párisi rablók királya. Minden egyes füzet ára 20 fillér s minden könyvesboltban kapható, vagy a kiadónál rendelhető meg.

Szerkesztői üzenet.

L. A. I. Kvár. B. küldeményeért köszönet. Ezen lapszámmunkra későn érkezett ugyan, de jövőre örömmel használjuk fel. A kért számat elküldöttük. Üdv.!

Meglepia szülőket

a SCOTT-féle Emulsio hatása minden alkalommal, ha azt angolkórban szenvedő gyermeküknek adják. A SCOTT-féle Emulsio feltűnő gyorsan gyógyítja és izmosítja a gyermeket,

erősíti a csontokat

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

és elősegíti fejlődésüket. Ily rendkívüli gyógyhatás valóban csak ilyen kiváló szerrel érhető el. A SCOTT-csakis elsőrendű alkatrészeket tartalmaz s az eredeti SCOTT-féle eljárás okozza, hogy hatásában felülmúlhatatlan és nemcsak fiatal és öreg, hanem még a halál küszöbén hitt gyermek is könnyen emészti.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.
Kapható a gyógyszerárakban.

Nyilttér.

(E rovat alatt közöltékért a szerkesztő nem vállal felelősséget.)

1906. B. 638/10.

Ő Felsége a király nevében!

Az abrudbányai kir. járás-, mint büntető bíróság a rágalmazás vétsége miatt vádolt Magda József elleni bűnügyben a Transsylvania bizt. bank nagyszebeni cég magánvádló által emelt vád felett az Abrudbányán s utoljára Fenesen 1906. évi december hó 12-én Csányi Gyula jegyzőkönyvvezető, dr. Ligeti Lajos védő részvételével megtartott tárgyalás alapján a vád és a védelem meghallgatása után következőleg

í t é l t:

Vádolt Magda József: 39 éves, Drombáron született, fenesi lakos, gör. kel., nős, vagyonos, lelkes, a btk. 258. §-ban írt rágalmazás vétsége helyett bűnösnek mondatik ki a btk. 261. §-ban írt becsületsértés vétségében, elkövetve az által, hogy 1906. év nyarán a Transsylvania általános kölcsönös biztosítási bank nagyszebeni céget Fenes községében nyílt helyen azzal gyanúsította, hogy tönkre ment, hogy vagyonbukottá lett s hogy ebből kifolyólag az intézetnél biztosított egyének egész vagyonukat elvesztik, — és ezért a btk. 261. §-a alapján az ítélet jogerőre emelkedésétől számítandó, az 1892. évi XXVII. t.-cz. 3. §-ban meghatározott cizélokra fordítandó, 15 nap alatt és végrehajtás terhe mellett fizetendő, behajthatatlanság esetén a btk. 53. §-hoz képest 5 napi fogházra átváltoztatandó 50 korona pénzbüntetésre ítéltetik.

Vádolt köteles a B. P. 480. §. alapján az ezentul felmerülő bűnügyi költséget 15 nap alatt, az 1890. évi XLIII. t. cz. 9. §-ban meghatározott végrehajtás terhe mellett az államkincstárnak megtéríteni.

Vádolt köteles a B. P. 479. §. alapján a Transsylvania főmagánvádlónak 196 korona 43 fillben mérsékelt megállapított költséget 15 nap alatt a végrehajtás terhe mellett megfizetni.

Együttel elrendeltetik, hogy jelen ítélet a btk. 277. §. értelmében egész terjedelmében indokaival együtt a Gyulafehérvári Hírlap" nevű hetilapban vádolt költségen egyszer tétessék közzé.

Dr. Bruckner Vilmos magánvádló képviselője díjai 340 koronában, dr. Ligeti Lajos védő díjai 30 koronában állapíttatnak meg saját feleikkel szemben.

Indokok:

A „Transsylvania“ ált. kölcs. bizt. bank nagyszebeni cég, — mint főmagánvádló azt a panaszt emelte, hogy vádolt, — ki Fenes községében mint ügynöke volt alkalmazva, — 1906. évi június-július hónapokban, — a midőn már egy másik biztosító intézet ügynökségét elvállalta volt, — magánvádlóról Fenes községében többek előtt azt a valótlant hirdette, hogy magánvádló tönkre ment, vagyonbukottá lett, egyúttal a falú népét lebeszélte arról, hogy továbbra is biztosítsák az

ingatlanait magánvádlónál, mert ez által egész vagyonukat elvesztik.

Ezek alapján kérte magánvádló vádlottat a rágalmazás vétségében bűnösnek kimondani, a költségeiben marasztalni és az ítéletet hírlapilag közzétenni.

Vádolt a vádbeli cselekmény elkövetését tagadta, kérte fölmentését, csupán azt ismervén be, hogy a nép előtt magyarázta, hogy a „Transsylvania“ kölcsönös biztosító társulat is ily intézeteknél tönkrementése esetén a biztosítottak egész vagyonukkal felelősséggel tartoznak a megkárosítottaknak.

Ugy a bíróság székhelyén, valamint a magánvádló indokolt kérése folytán Fenes községében tartott tárgyalások során kihallgatott tanuk vallomásainak és vádolt részbeni beismerésének egybevetésével, — különös figyelemmel Joles Juonuc, Todescu Nikulae és Halmen Károly tanuk vallomásaira, — a bíróság kétséget kizárólag megállapította, hogy vádolt nyilván azért, hogy a népet a már akkor általa képviselt „Duna“ biztosító intézet részére nyerje, magánvádló céget 7 évi nyarán a község népe előtt tényleg azzal gyanúsította, hogy tönkre ment, vagyonbukottá lett és hogy ez által a biztosítottak egész vagyonukat elveszithetik.

Miután azonban határozottan megállapítható nem volt, hogy vádolt gyanúsítását hány ember előtt hiesztelte, de különben is gyanu kifejezése nem képez rágalmazást, a bíróság vádolt cselekményében nem a rágalmazás, hanem csupán a becsületsértés vétségének tényálladékat látta fennforogni, minek alapján beszámítást kizáró ok hiányában vádlottat a becsületsértés vétségében találta bűnösnek kimondandónak és elítélendőnek.

A büntetés kimérésénél — mint enyhítő körülmény, csakis vádolt terhes családja jöhetett figyelembe, ellenben súlyosbítóul, hogy becsületsértés vétségéért már büntetve volt és hogy alaptalan hieszteléseivel a könnyen hívó nép előtt az intézet jó hírét alááshatta volna, miért is a kimért büntetés találtatott megfelelőnek.

Az ítélet egyéb részei a hivatkozott szokásokon alapulnak és vádolt bűnösségének kifolyamányaként jelentkeznek.

Ami a költségeket illeti, azok vádolt terhére csak részben voltak megállapíthatók, a mennyiben magánvádló képviselője díjait csakis az abrudbányai ügyvédek részére gyakorlatban levő díjszabályzat szerint lehetett megállapítani, ugyszintén az iratok tanúsága szerint szükségessé vált kiszállási költségekből is a bíróság méltányossági okokból csak a felét vélte vádolt terhére megállapíthatónak.

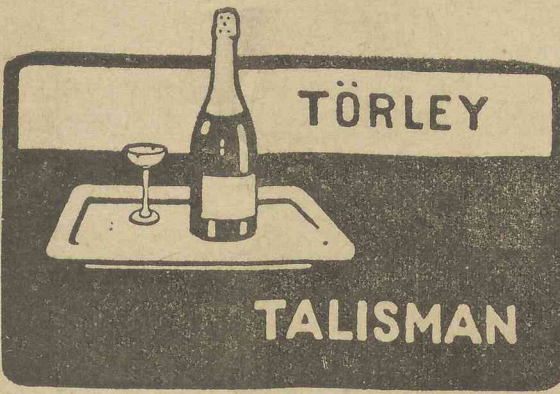
Fenesen, 1906. évi december hó 12-én.

Pildner Károly,
kir. albiró h.

Kemény István,
kir. albiró.

21 éves polgár-leány, egyetlen gyermek, 100,000 korona készpénzhozománnyal, szerény, jó kedélyű, jelentéktelen testi hibával, **nőül menne** szolid, habár vagyonatlan uri emberhez.

Ajánlatok intézendők: „Hymen“, Berlin 18, czimre.

Nagyon czlszerű utazás alkalmával.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.
Egészségügyileg megvizsgálva.

elt Bécsben, 1887. július 3-án.

Kalodont.

nélkülözhetetlen

fogápoló szer.

Előkelő hygienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünkre nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használatával folytán elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközözi, mint a mechanikai uton való tisztítás.

Sz. 5672—1907. banya.

Hirdetmény.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint bányabíró ság közze teszi, hogy Dr. Gál Béla gyulafehérvári ügyvéd által képviselt Brassó város közönsége végrehajtás vezetőnek dr. Filippi Frigyes brassói ügyvéd, mint ügygondnok által képviselt Fehrentheil Vilmos hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 15599 korona és járuléai iránt az árverést elrendelte.

Az árverési feltételek következők:

I. Árverés tárgyát képezi a btkv. XI. kötet 92. lapján bejegyzett Isten áldása (Segen Gottes) s ennek tartozékát képező Szent Zsuzsanna és Szent Antonia védnővű bányatelkekből Fehrentheil Vilmos hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 15599 korona és járuléai iránt az árverést elrendelte.

II. Az árverés első határidejéül **1907. évi december hó 12. napja**, második határidőül **1908. évi január hó 23-ik napja** mindenkor d. e. 9 órája tüzetik ki llyefalva községben a községházába s az első határnapon az irt ingatlanok csak a becsáron vagy azon felül, a második határnapon azon alól is a legtöbbet ígérőnek fognak eladatni.

III. Kikiáltási ár a bíróság megállapított 2000 korona azaz kettőezer korona becsár.

IV. Az árverezni kívánók kötelesek a becsár 10%-át vagyis 200 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénzül a kiküldött árverező biztos kezéhez letenni, vagy annak bírói letétben történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átszolgáltatni, mert különben árverésre bocsátatni nem fognak.

A bánatpénz a vételár utolsó részletébe fog beszámíttatni.

V. A vételár két egyenlő részletben fizetendő le a gyulafehérvári kir. adóhivatalhoz és pedig az első részlet 30 nap alatt, a második részlet 60 nap alatt az árverezés határnapjától számítva, s a vételár részletei után vevő 5% kamatot köteles fizetni.

VI. Az elővezetett ingatlanok birtokába vevő az árverezés jogerőre jutása idején lép be, s ettől kezdve őt illetik annak hasznai, de viselni is köteles annak terheit a vásári illetékekkel együtt, a tulajdonjog javára azonban csak vételár teljes lefizetése után fog bekebelezettni.

VII. Ha a vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, bármelyik hitelező vagy végrehajtást szenvedett kérelmére az általa megvásárolt ingatlan újabb becsú nélkül egyetlen határidő kitűzése mellett a becsáron alól is újabb árverés útján a legtöbbet ígérőnek vevő veszélyére és költségére el fog adatni, felelős lévén az általa ígért árért és minden kárért, a többletre pedig igényt nem tarthat.

Az árverési feltételek ezen bíróság irattárában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, a jelzalogos hitelezőkről pedig ezen bíróság telekkvi hatóságánál szerezhető felvilágosítás.

Amennyiben jelzalogos hitelezők beléegyeznek, ezeknek követelése a vételárba betudható, s azokat vevő a vételár erejéig a bíróság utalványozása szerint, átvállalni köteles.

Felhivataknak mindazok, a kik habár külön értesítést nem is vettek, magukat a nyilvánkönyvbéli bejegyzés által az eladandó ingatlanokra jelzálogi jogot nyerteknek vélik, hogy azt az eladásig annál bizonyosabban bejelentsek, mivel ellenesetben csak maguknak tulajdoníthatják, ha a vételár felosztása az ő hírok nélkül fog megtörténni, s ha emiatt amennyire a vételár kimerítették ki fognak záratni.

Végül felhivataknak mindazon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen bíróság székhelyén vagy annak közelében laknak, hogy jogaiknak a vételár felosztása alkalmával megóvása végett ezen bíróság székhelyén megbízottat rendeljenek, s az eladás előtt azoknak nevét és lakását bejelentsek, mivel ellenesetben azok részére, kik ezen bejelentést elmulasztják az ő veszélyükre és költségükre hivatalból fog képviselő nevezettni, kinek kezéhez a további kézbesítések eszközöltetni fognak.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint bányabíróságnak 1907. szeptember hó 16-án tartott üléséből.

Horváth Jenő,
jegyző.

Korbuly Ignác,
elnök h.

Sz. 881—1907. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyszebeni kir. törvényszéknek 1907. évi 5678. számú végzése következtében Dr. Grassner Károly szászsebesi ügyvéd által képviselt szászsebesi takarékpénztár javára karnai Martin János és társa ellen 500 K. s jár. erejéig 1907. évi szeptember hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1756 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarha, sertések, butor stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíró ság 1907. évi V. 846/4. számú végzése folytán 500 K. tőkekövetelés, ennek 1907. évi márczius hó 13. napjától járó 6%-os kamatai, 1/2%-os váltódíj és eddig összesen 130 kor. 88 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Karnán leendő eszközölésére **1907. évi december hó 5-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elővezetendő ingóságokat mások

is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1907. évi november hó 10.
Papp Károly, kir. bir. végrehajtó.

Sz. 925—1907. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VI. ker. kir. járásbírósa 1907. évi Sp. IX. 1917/3. számú végzése következtében Dr. Vincze Ignác budapesti ügyvéd által képviselt budapesti Hirschler és Török javára gyulafehérvári Weidinger Frigyesné ellen 151 K. 71 f. s. jár. erejéig 1907. évi október hó 10. én foganatósított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 979 kor. 26 fillerre becsült következő ingóságok, u. m.: porcellán áru stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírósa 1907. évi V. 937. számú végzése folytán 151 K. 71 f. tőkekövetelés, ennek 1907. évi július hó 15. napjától járó 5% kamatai, $\frac{1}{2}$ % váltódíj és eddig összesen 51 kor. 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Gyulafehérvárt leendő eszközzésére **1907. évi november hó 30-ik** napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. §. 120. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1907. évi november hó 9.
Papp Károly, kir. bir. végrehajtó.

Sz. 898—1907.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbírósa Sp. I. 987/3. végzése által Dr. Mayer Ödön ügyvéd által képviselt Prasehák Rajmund végrehajtató javára Totoján György és társai ellen 829 K. 88 fil., tőke, ennek 1906. évi július hó 18. napjától számítandó 5% kamatai és egyéb törvényes járuléka követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 1753 K. becsült 1 borju, sertések, kukorica, krumpli, tehenek, szeke-
rek, 1 ló stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 1226/9—1906. sz. kiküldést rendelő végzés folytán helyszínen vagyis Kisfaludon alperesek lakásán leendő eszközzésére **1907. évi december hó 6-ik** napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §. értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóli kiküldöttinnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni, mivel különben joguk nem fog tekintetbe vétetni.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik. Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Gyulafehérvárt, 1907. november hó 13. án.
Germán kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 6979—1907. tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Mutu János végrehajtónak Nysztor Sebasztián lui György végrehajtást szenvedő elleni 46 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kutfalvi 270. sz. tjkvben A + 1. rdsz., a kutfalvi 375. sz. tjkvben A + 1—14. rdsz., a kutfalvi 442. sz. tjkvben A + 1. rdsz. és a 934. sz. tjkvben B. 543., 781., 894., 912., 1238., 1258., 1443. legelő jutalék rész összesen 1610 kor. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1907. december hó 3-ik** napján d. e. 9 órakor Kutfalva községi házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatnak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, avagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában előírt árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 2. §-ában kijelölt értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék tlkvi hatósága.
Gyulafehérvár, 1907. október 15-én.
A kivonat hitelességét igazolja

Bohuczky János, tlkvi kiadó.

MACH-féle szabad.
egészségi nadrágtartók

Urak részére á 50, 75, 106, 140, 190, kr., fiúk részére á 35, 42 és 50 kr. — Kaphatók mindenütt.

Ezek egészségessé és kényelmessé teszik a nadrágviselést, mivel a kengyel a csatthan minden mozgásnál eltolódik (1. ábra), továbbá azért, mert a nadrágtartók jó, nyújtható szalagból vannak előállítva és szilárd, rozsdamentes csattokkal jelszerelve.

Gombelvezetés szinostól mert a nadrágtartókat nem kell a nadrághoz gombolni (1. ábra.) a gombok pedig csak a olytonos használat által szakadnak le. **Az öltözködés is gyorsabban végezhető** különös előny van abban, ha minden nadrághoz egy készle tartalek-kengyelt (2. ábra) is krazárért szerzünk be és azokat **nadrágakassz-tól** használjuk. Ha a nadrág a három íly kengyelen fél lesz akasztva, önsulya által kisimul és megtartja sima, ráncz nélküli fazonját a nélkül, hogy vasalni kellene.

Gyáram a legmodernebb gépezetre van berendezve. Nagy mennyiségben csak nadrágtartókat gyártok. Az okszerű gyártás pedig arra képesít, hogy jobb minőségű és a közönségeseknél **25 százalékkal olcsóbb** nadrágtartókat szállíthatok.

Cs. kir. szab. nadrágtartó-gyár
R. MACH, BRÜNN.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Szőlőoltványok

miniszterileg előírt minőségben, 22 faj csemege, 28 borfajban, háromféle alanyon, **fajtisztán, meszes talajra is.**

Gyökerez vessző Portalis, Solomis, Monticola, Aramon, Rupestris, Ganzin No 1. és 2. kapható:

VÁLLALATI SZŐLŐTELEPNÉL BILLEÉD,
Torontál m. --

Legolcsóbb árak!

Készlet: 419,000 oltvány, 250,000 gyökerez.

Árlap ingyen.

Az intézőség.

Tisztelettel értesitem a n. érd. helybeli, ugyszintén a vidéki közönséget, hogy a **16 év óta fennálló Gruninger-féle**

czukrászdát

saját czégem alatt vezetem.

Mely alkalommal felhivom a n. érd. közönség b. figyelmét, hogy rendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek, továbbá hogy az összes e szakba vágó czikkek rak-táron vannak u. m.: **bonbon, teasütemény, deszert sütemény, diós- és mákos-pátkók, befőttek, ízek,** a legfinomabb anyagokból izletes és legfinomabb kivitelben.

A legfinomabb különlegességű **borok, pezsgők, likörök, rum,** stb. jutányosan kaphatók.

Miről is szives meggyőződést kér tisztelettel

Fritz Gyula, czukrász
Gyulafehérvár. Hunyadi-tér 3 sz.

KÖHÖGÉS.

A ki

az egészségét szereti, a köhögést eltávolítja.
5245 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány igazolja, hogy a szer gyógyulást eredményez.

Kaiser-féle

három fenyős

mell-karamellák

Orvosilag kipróbált szer, ajánlva köhögés, rekedtség, hurut, nyálkásodás, gégehurut, gőrcs és számarhurut ellen.

Csomagja 20 és 40 fil. Doboz 80 fil.

Kapható VLAD VIRGIL gyógyszerésznél Gyulafehérvár

8 koronaért

30 rőtös vég bőrerős **vászon, kanavászt,**

10 koronaért

legfinomabb vászon, siffont, kanavászt lepedő-vászon utánvétellel szállít:

WEISZ, Budapest, Sip-utca 22.

== Damaszt abroszok, ággyterítők olcsón kaphatók. ==

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu **Portland-Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. czégnél.

Eladó házas telek.

Gyulafehérvárt, a Traján-utca sarkán
ujjonnan épült házas telek, közel a most
épülő igazságtügyi palotához, — szabad kéz-
ből örök áron

eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka
egy régiónak bizonyított házi szer, mely már sok év óta
legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvény**nél,
osúznál és meghűléseknél, bedörzsölésként használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásá-
rláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el,
mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel
ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80,
K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kap-
ható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszerára az „Arany oroslánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Fáradtság nélkül

remek koromfekete fénnyel állít elő.

Puhává és tartóssá
teszi a bőrt.

Kezének, arcának

a bőrét

ha ápolni akarja, úgy hozassa meg
70 fillérért

a „Thália”-tejkrémet

bő utasítással.

Kapható: **Nagy Sándor**
„THÁLIA” drogeriájában
Budapest, Király-utca 91. sz.

Kérjen árjegyzéket!

A Nádparipa- Liliomtejszappan

Bergmann és társától Drezda és Tetschen
a/E. marad a naponta beérkező elismerő nyilatkoza-
tok szerint a leghathatósabb minden gyógyszerárban
között szepők ellen is. Használata az arcbőrt puha
bársonyossá teszi és rózsaszínt idéz elő. — **Kap-
ható 80 filléres darabokban minden gyógy-
szertárban, drogueria-, párfin-, szappan- és
fodrász-üzletben.**

A készlet gyorsabb eladhatása miatt **Caspari
Frigyes és Társai** (Medgyes, Nagyküküllőmegye)

faiskolái

leszállított áron ajánlják összes faiskolai ezikeiket
u. m.: magonez, kőmagu és esontár gyümölcsfá-
kat, pöszmété és ribiszke esernyőket, málnákat, földi-
epret, díszesernyőket, gyümölcsfa vadonozokat, sö-
vénynek való, tüleveleű fákat, rózsákat stb.

— Árjegyzék kíváncsiakra bérmentve. —

Tisztviselői kölesönt

minden összegben kaphatnak állami, városi
és egyéb tisztviselők, katonatisztek, keres-
kedők 6—7 százalék mellett úgy rövid időre,
mint 10, 12, 15 és 20 éves törlesztésre.

Katonatiszti óvadéokra

szerzek 10 nap alatt kölesönt, továbbá bir-
tokokra s házakra I. és II. betáblázásra 20
nap alatt legolcsóbb napi kamattal mellett!

Bővebb felvilágosítással szolgál:

KAUFMANN KÁLMÁN
hat. eng. bankbizományi üzlete
Budapest, VII., Izabella-utca 35.

A legújabb szenzáció!

!! 5 kedvelt operette ingyen. !!

5 kedvelt operettet ingyen kap minden vevő aki nálam vásárol
egy Operette-Gramofont.

Ára 30 korona teljes felszereléssel együtt. Az
„Operette-Gramofon” az 5 nagy patent lemezzel
együtt, kapható egyedül csakis:

WÁGNER a „Hangszer
Király”-nál

Magyarország legnagyobb raktára különleges és műkedve-
lői hangszerekben. — Budapest, VIII., József-körút 15/v.
Szabad megtekintés. Telefon 67—85. Szabad megtekintés.

Sz. 8924—1907. kig.

Pályázati hirdetmény.

Gyulafehérvár szab. kir. város hatósága
részéről a lemondás folytán üresedésbe jött

városi erdőőri állásra

ezen pályázat hirdetik s felhívják
mindazok, akik ezen állásra pályázni kíván-
nak, miszerint szabályszerűen felszerelt kér-
vényüket december hava 1-ig Gyulafehér-
vár szab. kir. város polgármesteréhez adják be.

Az erdőőr évi fizetése 800 korona és
lakpénze 160 korona.

Az erdőőri állásra csakis erdőőri vizsgá-
val bíró egyén pályázhat.

Gyulafehérvár, szab. kir. város tanácsa,
1907. évi november hó 14. napján.

Novák, polgármester.

Uj találmány

minden betegség ellen.

A gyomorhajt csirájában kiöli a szabadalmat nyert, állítható
gyomorvédő óv. Hatása rögtön. A gyomorhűlésből eredő, ha-
lálós gondolt gyomorgörös, hasmenés, hascsikarás, epe-, vese-
haj és minden belbetegség ellen. Bizonyítják a foly-
ton érkező hírlapok és orvosi ajánló nyilatkozatok.
Ára az I. sz.-nak, mely a legelőre alkalmas 4 K.
50 f., a II. sz.-nak túlnagy természetűekre 5 K. 50 f.;
hátréddel együtt (gyomor- és hátréddel) tüdőbajosoknak és
derékfájásoknak az ára 6 K. 50 f. és 8 K. 50 f. Rende-
lésnél méret nem szükséges, esetleg a derék körmé-
rete elegendő, jelezve, férfi avagy női. A pénz meg-
küldésére vagy utánvétellel megküldi:

Takáts Dániel Nagyvárad, Sorompó-utca.

Utánzás tilos!

Munk R. és Társa, Karánsebes.

Hordó-, parkett- és faárugyár

ajánlja készítményeit:

bükk- és tölgyfa-parketta legjobb ki-
vitelben, (kartellen kívül) **fagyapot**, szőlő-
és gyümölcs-somagolóhoz **állványok**,
szőlő- és gyümölcs eltartásához.

Különlegesség:

**téglasszáritó
keretek,**

hornyolt és hódfarku téglák szárításához.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily meny-
nyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szodaviz-
gyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.

!! Legkiadósabb természetes szénsav !!

A Budapesti székesfővárosi vegyészeti s élelmiszer vizs-
gáló intézet 1907. évi 4615. sz. vegyelemzési bizonyítványnak
kivonata: „Szaga és íze: rendes. Szénsavtartalma: 99.57%
A vizsgálat foly. szénsav ezek után a közegészségügyi követel-
ményeknek teljesen megfelel és magas szénsavtartalma alapján
igen jónak minősíthető.”

Felvilágosítással készségesen szolgál Muschong-buziásfürdői szén-
savművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgőnyeim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors
és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és
kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Pró-
badoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszerár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított!

KAPHATÓ:

Gyulafehérvárt: Frölich Gyula, Vlád Miklós, Nagy Endre gyógyszerárakban.

Nagyenyeden:

Oberff J. örökösei, U. Kovács József gyógyszerárakban.